

**Obvodný úrad miestnych národných výborov v Beckove
1945 – 1950 (1951)**

Opis archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	Obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1570_15170	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Beckove	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1945 – 1950 (1951)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	2 bm (81 kusov úradných kníh z rokov 1945 – 1950 (1951), 10 kusov registratúrnych pomôcok z rokov 1945 –1950 a 8 archívnych škatúl spisov z rokov 1945 – 1950	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Beckove	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Úlohou národných výborov ako zastupiteľských orgánov štátnej moci a správy v obciach, mestách, okresoch a krajoch bolo zabezpečovať rozvoj hospodárskej, kultúrnej, sociálnej a zdravotnej oblasti a oblasti výstavby vo svojich územných obvodoch. Ilegálne národné výbory vznikali na území Slovenska sporadicky už v roku 1940, masovo sa vytvárali v roku 1944 a tieto revolučné národné výbory plnili v povstaleckom období predovšetkým mocenskú funkciu. Po 2. svetovej vojne sa podľa nariadenia Predsedníctva SNR č. 26/1945 Zb. zo dňa 7. 4. 1945 národné výbory ustanovili ako orgány verejnej správy v obvode svojej pôsobnosti. Dňom ustanovenia národných výborov došlo k zrušeniu obvodných a obecných notárskych úradov a tým sa	Dejiny správy pôvodcu

		vlastne zlikvidovala obecná samospráva. Spomenutým nariadením boli národné výbory povýšené na miestne orgány štátnej moci a správy. Boli zrušené dovtedajšie obecné a obvodné notárske úrady a okresné i župné úrady. Miestne a okresné národné výbory si mali samy zriadiť sebe podriadený demokratický aparát. Na miestne národné výbory prešla právomoc obecnej samosprávy i obecných a obvodných notárov, to isté platilo aj na úrovni okresov a žúp. Pôsobnosť národných výborov mala zahrnúť právomoc bývalej samosprávy i politickej správy. Miestne národné výbory podliehali okresným národným výborom a tie Slovenskej národnej rade. V obciach, ktoré boli pripojené počas vojny k Maďarsku, s väčšinou obyvateľstva maďarskej národnosti, boli podľa nariadenia č. 26/1945 Zb. nar. SNR menovaní komisári a miestne správne komisie s pôsobnosťou, akú mali podľa nariadenia národné výbory. Tento princíp bol celoplošne uplatnený po komunistickom prevrate v roku 1948 menovaním dočasných okresných a dočasných miestnych správnych komisií, ktoré vykonávali funkcie národných výborov v rokoch 1948 – 1950. Národné výbory spravovali v obvode svojej pôsobnosti všetky verejné veci, pokiaľ neboli spravované iným verejným orgánom a vykonávali úlohy dovtedajších obecných zastupiteľstiev, obecných rád, starostov, obecných alebo notárskych úradov a notárov, ktoré sa zrušili. Namiesto notárskych úradov boli pre národné výbory zriadené úrady, resp. pre viac miestnych národných výborov obvodné úrady národných výborov. Obvodné úrady miestnych národných výborov vznikali v sídlach bývalých notárskych úradov a v podstate sa ani nemenila ich územná pôsobnosť, keďže zabezpečovali takmer zhodné úlohy ako ich predchodcovia. Obvodný úrad vykonával štátnu službu ako výkonný orgán dvoch alebo niekoľkých miestnych národných výborov a zabezpečoval plnenie ich uznesení. Boli teda výkonnými orgánmi miestnych národných výborov. Vedúcim úradu miestneho národného výboru bol tajomník, ktorý sa povinne zúčastňoval zasadnutí pléna a rady miestneho národného výboru, ale nemal hlasovacie právo. Bol odborným poradcom národného výboru ako predstaviteľ samosprávy a dozeral na prácu zamestnancov úradu miestneho národného výboru. Ako štátny úradník rozhodoval v matričných veciach. Dočasný organizačný poriadok pre miestne národné výbory č. 6633/2-II/1-1945 vydaný 15. novembra 1945 uverejnený v Úradnom vestníku upravoval výkon pôsobnosti	

		národných výborov volenými orgánmi, ktorými boli plénum, rada, predseda a komisie národného výboru a vymedzovali činnosť výkonných orgánov národného výboru - úradu a tajomníka. Rozhodujúcim medzníkom vo vývoji národných výborov bolo prijatie Ústavy 9. mája v roku 1948, ktorá okrem iného charakterizovala národné výbory ako nositeľov a vykonávateľov štátnej moci v obciach, okresoch a krajoch. Následne bol vydaný zákon č. 280/1948 Zb. o krajskom zriadení a na jeho základe došlo začiatkom roka 1949 k novému administratívne – politickému členeniu štátu a k zmene v systéme a vnútornej organizácii národných výborov. Vznikla trojstupňová sústava národných výborov – krajské, okresné a miestne. Činnosť obvodných úradov miestnych národných výborov trvala do ich likvidácie podľa § 30 vládneho nariadenia č. 14/1950 Zb. o organizácii miestnych národných výborov, ktorým bola na území celej Československej republiky kodifikovaná jednotná organizácia miestnych národných výborov. Obvodný úrad miestnych národných výborov v Beckove patrilo do okresu Nové Mesto nad Váhom. Prevzal agendu dovtedy fungujúceho notárskeho úradu a prakticky pokračoval v jeho činnosti. Úrad bol vyhlásený za zrušený výmerom Krajského národného výboru v Bratislave č. 173-20/7-1950-I/1 zo dňa 20. 07. 1950.	
3.2.3.	Archival history	Spisová manipulácia národných výborov sa podľa výnosu Povereníctva vnútra č. 7498/1-II/1-1945 z 12. decembra uverejneného v Úradnom vestníku pod č. 370/1945 vrátila od 01. 01. 1946 k pôvodnému kancelárskemu poriadku pre bývalé župy a okresné úrady. V roku 1948 vydalo Povereníctvo vnútra zásady kancelárskej služby vo vnútornej správe pod č. 162/210-I/2-1948 a dočasný spisový plán č. 162/211-I/2-1948 platný od 01. 01. 1949, kde bolo načrtnuté ukladanie záznamov podľa desiatinného triediaceho systému. Kancelársky poriadok podrobne upravil vedenie zápisníc, evidencie, registratúrnych pomôcok a spisového materiálu. Registratúrne pomôcky sa delili na prezidiálne a administratívne a boli manipulované v chronologicko-numerickom slede. Dočasný spisový plán bol založený na systéme spisových hesiel a spisových značiek (sprievodiek), ktorý sa používal dva roky. Spisová agenda sa manipulovala v rámci desiatinnej sústavy v 8 hlavných skupinách, každá skupina v 10 oddieloch a každý oddiel mal 10 hesiel. Definitívny desiatinný spisový plán bol vydaný Povereníctvom vnútra pod	Dejiny archívneho fondu

		zn. 185-15/10-1950-II/2. Mal platiť od začiatku roku 1951, teda v dobe, keď už boli obvodné úrady zrušené. Počas celého obdobia existencie obvodných úradov sa spisy registratúrnymi značkami neoznačovali, preto sa ukladali chronologicko-numericke. Archívny fond Obvodného úradu miestnych národných výborov v Beckove bol do štátneho archívu prevzatý spolu s ostatným fondmi obvodných a obecných úradov miestnych národných výborov v roku 1960 ako súčasť registratúr Okresných národných výborov v Trenčíne a v Novom Meste nad Váhom, v ktorých neprebehlo vyrad'ovacie konanie. Z týchto fondov a z fondov miestnych národných výborov boli úrady MNV vyčlenené koncom 70-tych a začiatkom 80-tych rokov. Prevzatý spisový materiál bol pôvodne uložený v Štátnom okresnom archíve v Trenčíne na Mierovom námestí č. 46 a v budove archívu v Zamarovciach. V roku 1984 boli dokumenty presťahované do účelovej budovy Štátneho okresného archívu na Kožušníckej ulici v Trenčíne. Vnútorne vyrad'ovanie vykonal pri usporadúvaní fondu v roku 1993 PhDr. Jozef Karlík, ktorý tiež vypracoval pomôcku v rukopise. Fond v roku 1998 spracovala Marta Holúbková. Tá tiež v roku 2008 previedla revíziu a vypracovala inventár. Mgr. Peter Brindza, PhD. v roku 2014 vypracoval miestny, vecný a osobný register.	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Písomnosti archívneho fondu boli prevzaté pod prírastkovým číslom 124 v roku 1979. Išlo o zápisnice rady a pléna z rokov 1945 – 1946 v množstve 1 škatuľa. Uložený bol na Mierovom námestí č. 46. Ďalší prírastok 393 z roku 1988 predstavoval úradné knihy od roku 1946, registratúrne pomôcky z rokov 1945 – 1950 a spisy od roku 1946 v množstve 3,3 bm. Prírastok pod číslom 839 z roku 1995 v rozsahu 0,1 bm obohatil fond o úradné knihy, registratúrne pomôcky a spisy z rokov 1945 – 1950.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Archívny fond ponúka informácie o politických, hospodárskych a spoločenských pomeroch v danom období. Správne knihy sú usporiadané podľa obcí. Zachované sú len 4 evidencie: Evidencia obecných svedectiev presahuje pôsobnosť úradu do roku 1951. Zachovali sa len administratívne registratúrne pomôcky a spisy a účtovné spisy. Spisový materiál ponúka pohľad na život v tomto obvode v povojnovej dobe (príkaz na odovzdanie zbraní a nábojov, výkazy o vojenských škodách v obciach obvodu, návrh na konfiškáciu majetku osobám maďarského pôvodu atď.). Dokumentmi správneho charakteru sú napríklad stavebné povolenia či inventáre majetku. Účtovný materiál	Obsah a rozsah archívneho fondu

		poskytuje informácie o hospodárskom vývoji obcí.	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Vnútorne vyrad'ovanie prebehlo v roku 1993 pri spracovaní fondu odborným archivárom PhDr. Jozefom Karlíkom. Záznamy z rokov 1949 až 1950 sa pri spracúvaní vyrad'ovali podľa výnosu Povereníctva vnútra č. 7498/1-II/1-1945 z 12. decembra, na základe ktorého sa spisová služba ONV vrátila k pôvodnému kancelárskemu poriadku pre bývalé župy a okresné úrady.	Vyrad'ovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Archívny fond je usporiadaný diplomaticko-chronologicky a má tri skupiny – knihy, spisový materiál a účtovný materiál. Knihy sa delia na správne a evidenčné, spisový materiál na registratúrne pomôcky a spisy. Registratúrne pomôcky sú len administratívne, spisy tak isto. Inventárnou jednotkou pri úradných knihách a registratúrnych pomôckach je jeden zväzok. Pri spisoch je inventárnou jednotkou jeden ročník spisov. Pri účtovnom materiáli tvorí inventárnu jednotku súbor účtovných kníh za jeden rok. Archívny fond tvorí spolu 75 inventárnych jednotiek.	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovať so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	nepoškodený	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Štátny okresný archív v Trenčíne. Jozef Karlík: Obvodný úrad miestnych národných výborov v Beckove 1945 – 1950 (1951), rukopis inventára, Trenčín 1993 Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne. Kolektív autorov: Obvodné úrady miestnych národných výborov (1924) 1945 – 1950 (1953), I. zväzok, združený inventár,	Vyhľadávacie pomôcky

		Trenčín 2015, evid. č. 3125	
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín 5	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Archívna pomôcka o tom neinformuje.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Obvodný notársky úrad v Beckove, Okresný národný výbor v Novom Meste nad Váhom, Miestny národný výbor v Beckove	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Pozri 3.4.5. Fond prvýkrát spracoval a rukopis inventára k fondu v roku 1993 vyhotovil PhDr. Jozef Karlík. V roku 1998 Marta Holúbková vykonala reinventarizáciu a v roku 2008 vypracovala inventár. V tlačenej podobe bol inventár vydaný ako súčasť združeného inventára, ktorý v roku 2015 zostavila a úvod k nemu napísala Mgr. Janka Štefaničáková. Opis vyhotovil Mgr. Peter Špirko v júli 2018.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532.	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	23. 07. 2018	Dátum vyhotovenia opisu